

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Detractionis multorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

cum decem, cum pluribus feminis ejusdem rationis; satis propter eandem rationem est, si in Confessione dicat, *Semel desideravi occidere plures, & semel plures feminas liberas concupivi*. Ita *ibid. n. 141. fine*

Detraçtio multorum;

63. Qui unico actu detractionis multos simul læsit propter eandem rationem non est necesse ut numerum personarum læsarum aperiat. Ita *idem ibid. n. 135. v. g. si quis detrahat familiam, vel domui, vel religioni, sive numerosa sit, sive modica, satis abundeque est si dicat, Detraxi cuidam familiam, &c.* An explicanda vel materia, vel conditio personarum in fama, vel numerus personarum coram quibus exhibetur detraçtio; infra dicitur suo loco c. 9. §. 1.

Scandalum pluribus datum.

64. Qui suo unico actu peccaminoso scandalum est aliquibus, seu occasio peccandi, ne sit sollicitus explicare numerum astantium: satis enim habebit ex Delugo *num. 135.* si dicat, *Fui semel multis occasio peccandi meo malo exemplo*. Ratio est eadem. Cetera de scandalo afferam infra §. 17.

Furtum à multis.

65. Qui unico actu bona multorum lædit, v. g. furatur bona communitalis, vel hereditatis plurium; satis est, si dicat *Furavi sum à communitate, vel ab hereditibus*, nec esse sollicitus debet explicare, quoniam personarum in illa communitate numerantur. Imò hac in re praxis communis est ex eodem *ibid. n. 136.* solum dicere, *Furavi sum rem alienam*, nihil aliud addendo: & merito, quia ille respectus ad personas in hac materia, videtur se magis materialiter habere; quam in aliis materiis: potius enim hic consideratur quid injustè contrectasti, quam à quo abstulisti. Contra sententiam à *num. 59.* allatam obicit in hunc fere modum *Diana. p. 9. tract. 9. resol. 5.* Ex hoc principio videtur inferri, Religioso habenti rem cum Religiosa, sufficere, sic in Confessione se accusare. Commisi fornicationem sacrilegam, sine necessitate explicandi votum esse, tum ex parte viri, tum ex parte femine: & tamen sicut omnes docemus à viro uxorato peccante cum femina alteri nupta debere explicari matrimonium utriusque, nec satis esse dicere, *Adulterium commisi*, ita in casu Religiosi peccantis cum Religiosa, pari modo omnes docemus, debere utriusque votum explicari. Quod autem ex Doctrina data sequeretur, non adesse necessitatem utriusque votum, & utriusque matrimonium explicandi pater, quia ejusmodi peccata sunt unus numero actus, eo modo quo est unus actus, velle per unam volitionem occidere plures, vel uno ictu reipsa multos occidere, &c.

Respondeo negando, esse eodem modo. Affirmo enim imò doceo, in dictis adulterio, & sacrilegio debere utriusque Matrimonium, & Votum declarari, sed nego in casibus, de quibus hæcenus habitus est sermo. Intereurit enim certa disparitas. Nam ejusmodi Adulter duo facit (præter peccatum contra Castitatem) & injuriæ est suæ uxori, & cooperatur cum stuprata illa ad hoc, ut ipsa sit injuria suo Conjugi. Nec dissimili modo se habet ille Religiosus: nam & violat suum votum & item cooperatur cum religiosa suum votum patiter frangente, & licet sit per unicum actum illas malitias complectentem, unde ex hoc capite non videatur necessaria major explicatio, tamen non ita est, quia ex se violare, & cooperari ad Violationem faciendam ab alio, non sunt malitiæ diversæ specie morali, certe diversissimæ sunt, quoad conceptionem hominum, hoc est, ut Cognita una non statim cognoscatur; seu intelligatur alia. Nam inde fit, ut nisi Pœnitens se magis explicet, dicatque utriusque Matrimonium, & votum, non fateatur suum peccatum, sed aliud, ut in simili diximus numero 61. Confessarius enim, dum solum audit, Adulterium commisi, Votum, fregi, ex vi horum verborum

adulterium tuum, & fractionem voti tui intelligitur vero cooperationem ad adulterium, vel fractionem terius. Non sic in casu nostræ doctrinæ: dicitur v. g. volui unico actu occidere, vel occidi multos ejusdem generis. v. g. Seculares, ex vi horum verborum plico satis superque meum peccatum ejusque speciem malitiam, quam ego commisi.

§. X. De medijs quæ assumuntur ad peccatum.

66. Triplicis generis esse possunt media. Primum differentia, ut ambulare, consentire, &c. ad occidendum. Secundò mala sed diversa à peccato, quod ultimo intenditur, ut furari ad occidendum. Magos consulere ad adulterandum. Tertiò mala, sed ejusdem speciei: ut turpiter colloqui, tangere, & fornicandum.

67. Quoad media primi generis non est necesse explicare, quoniam media fuerint assumpta ad peccatum. Unde in prædicto exemplo satis est dicere, *Conversum inimicum occidere*. Preparavi media ad illud occidendum. Ita Coninch, *de pœn. d. 7. dub. 7.*

68. Quoad illa, secundi sunt generis, necesse est primo ex Coninch. *ibid.* ejusmodi media declarare, deinde habent malitiam diversam specie, normamque peccati committitur. Qua ratione hæc media declaranda, dicam infra §. seq.

69. Huc reduco si forte quis medium adhibeat, quem inducendo ut ab ipso adiuvetur ad peccatum v. g. ad occidendum: certe, tunc, id esse explicandum tanquam directam inductionem proximi ad peccatum non est dubium, ex eodem *ibid.* juxta ea quæ antea dicuntur §. 7. de scandalo.

70. Quid, si multorum opera usus es: debet explicare horum numerum, vel conditionem. Responsum Delugo *disp. 1. 9. de pœn. sect. 1. 1. num. 476.* Iam si dicatur in consulo, *Vivis sum opera multorum ad hoc peccatum v. g. ad occidendum meum inimicum sine necessitate numerandi personas, vel explicandi pariter conditiones*. Excipe unum casum in conditione, & iterum in numero.

71. In conditione quando ratione actionis vel personæ inducitur, peccatum, ad quod inducitur distinctum; v. g. usus es opera filij ad occidendum Patrem, vel inimicum, duo specie peccata commissisti, utraque sitenda, alterum est homicidium, alterum est patricium, ad quod directè induxisti filium. In numero quando ratione distantia temporis, juxta superius dicta §. 3. *num. 4.* multiplicata numero fuerint tua peccata v. g. si induxisti nunc Petrum initio anni, & Paulum fine ejusdem anni ad occidendum, tunc sunt duo peccamina numero distincti distinctam aperiendo, si induxisti simul in eodem actu plures vel singulos, sed unum dependentem ab alio, ita ut juxta superius dicta §. 5. & 6. non inducantur plures numero actus in genere moris: tunc, cum sit unum moraliter peccatum, hoc est, ut dixi, dicere, *Plures induxi unico actu, &c.*

72. Iam quoad media tertij generis, est distinguendum: si enim principalis actus, vel non est subiectus vel intentio fuit sistere in illis: sunt specialiter explicandi: v. g. Aliquis turpiter colloquitur, vel osculatur aliquo fornicandi, vel si cum animo, certe non sufficiens est fornicatio, debet illa colloquia, illaque oscula cum eo animo exhibita fateri. Ratio est quia sunt tria peccata, nec nisi ea in particulari apertendo, explicari possunt. S. verò principalis actus intendatur, sequuntur: satis est ipsum actum fateri, v. g. si quis quomodo turpiter tangat, osculeturque ante ipsum actum deponat, imò & post copulam prosequatur oscula radens, &c. sine ordine ad aliam secundam copulam. Dico satis est ex probabili sententia, si dicat, *Semel fornicavi cum femina Navarrus alique citati à Delugo disp. 1. 6. sect. 1. 6. n. 555.* & Merulla t. 1. d. 2. c. 9. *dub. 3. n. 2.* Ratio est, quia